

Урядовий орган Українського Народного Союзу

"СВОБОДА"

Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж., вівторок 21-го серпня 1917.

Ч. 98.

VOL. XXV.

JERSEY CITY, N. J., Tuesday, August 21, 1917.

No. 98.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАРІЯТ ДЛЯ УКРАЇНИ.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО СКАДАЄТЬСЯ З 7 ГОЛОВНИХ СЕКРЕТАРІВ.

Генерал Корнілов заповідає великі воєнні операції на східнім фронті.

РОСІЙСЬКА АРМІЯ ВТРАТИЛА ЗА МІСЯЦЬ 42.000 В ПОЛОНЕНИХ І 257 ГАРМАТ.

Вісти з України.

Головний Секретаріат для України.

Петроград, 18. серпня. — Російське провізоричне правительство затвердило утворення **ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРІАТУ ДЛЯ УКРАЇНИ**, який буде адміністраційним тілом, аж доки Установчі Збори не порішать цілої справи про самоуправу.

Головний Секретаріат буде управляти губерніями: київською, волинською, подільською, полтавською, чернігівською і нишніми, коли сього, замаядуть земства дотичних губерній.

Головний Секретаріат складається з **семи головних секретарів: для фінансів, хліборобства, просвіти, торгівлі і промислу, внутрішніх справ, праці і для національних справ.**

Законопроекти для адміністрації в тих департаментах будуть предладані російському правительству до затвердження.

Повніше наведена телеграма доносить, що правительство для України, яке має урядову назву „Головний Секретаріат“ складається з **7 головних секретарів.**

Як се виходить зі самого змісту ріш, Головний Секретаріат рійнається, як свого свого значіння кабинетови міністра, а головні секретарі — міністрам.

В телеграмі нема згадки про президента українського кабінету. Дуже можливо, що уряд президента покино не створено, а народами кабінету провідати, один з членів кабінету, якого на кожнім засіданні наповно вибирати.

В телеграмі Української Центральної Ради з дня 1. серпня до знайої членів брла подана вістка, що в склад нового українського правительства рійнається **семи осіб: Винниченко, Стещенко, Марто, Садоский, Барановський, Брєвний і Стасюк.** Треба припускати, що ці особи є членами Головного Секретаріату.

Недавно доносили телеграмми з Києва вістку, що в ній український кабінет утворено також окремих уряд міністра для життєвих справ. В останній телеграмі нема однак про се жадної згадки.

Головний Секретаріат треба показати лише провізориційним тілом для тимчасової адміністрації українських земель. Точних границь земель, які підлягають управі українського правительства, телеграма не подає. В телеграмі згадується, як приклад кілька губерній, як: Київ, Полтава, Чернігів, Волинь і Поділля, але про інші не говорить, се дуже загально, повсюдно, що **прочи губернії мають право призначати над собою українське правительство, коли сього, замаядуть дотичні земства.** Якого виходить, що дотепер не на законі подлягають справу точного означення границь української держави та що се справляється в деяких губерніях з причини мішаного населення потребує довгого часу на своє погодження.

Грушевський і Винниченко.

Корреспондент Злученої Преси телеграфує з Петрограду під датою 10. серпня 1917 року отсе:

„Провідниками українського майже самарпатичного руху, який захвищив південну і південно-західну Росію від пристою Галичини до Кавказу з найменше 20.000.000 населенням з ученими історик, професор Грушевський, та новеліст і поет Винниченко. Грушевський є мозком і організатором талановитого самарпатизму. Винниченко додає огню і запалу.

Грушевський, який числить 51 літ, жити, створив владство в останніх 28 літах модерній українській культурній руху. Його найвищою ціллю є збудувати східної Галичини з російською Україною, бо там менше такий самий наріз. Зі Львова, де він був професором, він привіз свою пропаганду в Росію, оскільки славний український „Літературно-Науковий Вістник“, видаваний рійнається у Львові і Києві, і в сотках вісників, брошур і статей голосав злуку України.

Винниченко є неограниченим ентузіастом. Він родив ся 1880 року, своєю

НА СХІДНІМ ФРОНТІ.

Російська армія втратила за місяць 42.000 в полонених і 257 гармат.

БЕРЛІН, 18. серпня. — Німецький урядовий звіт доносить:

„Від дня 19. липня, то є від початку воєнних операцій у східній Галичині, на Буковині і в Молдавії, в руки німецьких союзних військ потрапило: 665 російських офіцерів, 41.300 козаків, 257 гармат, 548 машинних крісів, 191 метаків і 50.000 карабінів.

З воєнних матеріалів здобуто: величезну кількість амуниції, 25.000 масок проти газу, 14 панцирних автомобілів, 15 возів моторових, 2 панцирні поїзди, 6 залізничних поїздів з набором, 26 локомотивів, 218 залізничних возів, різні літаки, велике число возів і значні засоби поживи.

Втрата артилерії була причиною відважності російської армії в Галичині і на Буковині.

ВАШІНГТОН, 17. серпня. — Російські війська втратили велику частку своєї тяжкої артилерії і се було, як доносить з достовірних жерер, головною причиною катастрофи, яка стрінула російську армію в Галичині і на Буковині.

Колі російські війська розпочали в Галичині наступ, беручи в них участь армії були заосотрені добре в тяжкій боротьбі. Бунти серед військ, які найперше спричинили відворот російських військ, відтак причинили ся знова до сього, що тоді було в час забрати зі собою тяжкі гармати. В сей спосіб більша частка тяжких російських гармат опинилась в руках німців і Австрійців.

Правдоподібно треба буде кілька місяців, щоб Росія могла заосотрити свої війська знова в кончену кількість тяжких гармат.

Австрійці полонили в Молдавії 1.600 козаків.

БЕРЛІН, 18. серпня. — Звіт німецького генерального штабу звучить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: Між Балтійським морем а Принетою прийшло вчора лише до незначної перестрілки артилерії.

„АРМІЯ АРХ. ЙОСИФА: В четвер розпочали австро-угорські війська наступ на початку від Грозені, який був вповні успішний. Неприятеля прогнано з його укріплених становищ. Неприятель потерпів тяжкі втрати, подляюючи 1.600 козаків, 1 гармату і 18 машинних крісів в руках союзних військ.

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Не зашли жадні зміни“.

Російський рапорт.

ПЕТРОГРАД, 18. серпня. — Урядовий російський рапорт звучить:

„ЗАХІДНИЙ ФРОНТ: Перестрілка папірлі і артилерії.

„РУМУНСЬКИЙ ФРОНТ: В напрямі Окни відійти ся вчора 6-й в околиці Силанія і Грозені. Над вечером всі напали австрійця відбито. Йому вдало ся здобути дві

ше кілька наших окопів на полудне від ріки Сянкія.

„В напрямі Фокшані прийшло до перестрілки артилерії. На протім фронті патрулі розвинули ожидливу діяльність.

„КАВКАСЬКИЙ ФРОНТ: У Вірменії в напрямі міста Харпут наші війська, які розпочали наступ, здобули ряд сія на лінії Каракі-Фарудядин-Мольдаски. В околиці Мозуля наші війська мусяти уступити перед переважною силою військ турецьких“.

Керенський відбудує з ген. Корніловим дружбу, наперед.

ПЕТРОГРАД, 17. серпня. — Генерал Корнілов, головний шеф російського генерального штабу, прибув нині до Петрограду зі своєї головної квартири і відбудує знову наарау з президентом кабінету, Керенським.

Ген. Корнілов заповідає великі воєнні операції на сході.

ПЕТРОГРАД, 17. серпня. — Ген. Корнілов заявив нині в розмові з кореспондентами, що завдяки енергійним заарядженням карієт серед війська значно скріпилась. Він надіється, що російська армія зовсім відорить ся.

Даліше заявив ген. Корнілов, що на східній фронті треба небагато надіяти ся великих воєнних операцій, а переділісь на півночі, де є можливість вести їх рівночасно на суші і на морі.

Після гадки ген. Корнілова продовжені війни через зиму є річчю неминучою.

Салдати замордували генерала.

ПЕТРОГРАД, 18. серпня. — Як доносить „Новое Время“, президент Керенський одержав повідомлення, що салдати вбили генерала Тургасова, який від початку війни поставав в чинній службі.

„Новое Время“ оповідає, що одна компанія збунтувала ся, не хотючи признавати ген. Тургасова командантом. Коли ген. Тургасов заарядив розвезати компанію і арештувати провідників бунту, салдати обступили генерала і прикладами (кольбами) вбили його на місці, заки могла прибути на місце поміч.

Набережна російська сторожа спала.

ПЕТРОГРАД, 17. серпня. — Російський торговельщик „Поручик Бурков“ віхав на Балтійським морі в околиці Аляндських островів на німецьку південну міну і потону. Корабель належав до ескадри, на якій находив ся також міністр маринарки, поручик Лебедев.

У своїм звіті до президента кабінету, Керенського, про затоплене торговельським маринарки, Лебедев, заявляє, що одна із найважливіших надбережних батарей, якої обвиваємось є південною територією, в котрій торговельщик віхав на міну, находилась ся в стані цілковитого неладу. Батерія була від моря осолонена купом папірлі і то так, що з гармат не можна було стріляти на море. На варті не було нікого жовіра, а маринар шіє 16-ти годиня перед полуднем спав. Тоді було також зааряджувати, бо телефоні були зовсім змусі.

В РОСІЇ

Невдача соціалізму в Росії.

МОСКВА, 17. серпня. — Соціалізм потерпів у Росії невдачу.

Се спізнав президент Керенський і „назначений національний збори“, які тут і там 23. серпня розпочнуть ся, показав комуністичному панованню в Росії. В тор-

гові і фінансах виступають тепер наперекр елементам консервативним.

Почину такої зміни треба приписати головно обставинам, що міста в Росії є соціалістичні, натомість села консервативні. Даліше селяни не хотять продавати спеціальних продуктів до міст, куди, що гроші задля дуже високих ціл по містах не

мають для них жадної вартості.

До сього прийшли ще беззастанні непорозуміння між самими соціалістами по містах, яких наслідками були кроваві заворушення в Петрограді.

Крім того соціалісти часто намагали ся рідати державою, позісаяючи однак позаду і не хотючи перейти на себе відповідальності через утворення соціалістичної більшості в російській кабінеті міністрів.

Урядове потвердження вісти про заслане царя в Сибір.

ПЕТРОГРАД, 19. серпня. — „Нині проголошено урядове, що місто Тобольськ (західна Сибір) буде місцем побуту дадубувшого царя і його родини.

Урядовий звіт є осьього змісту:

„З державних причин правительство рішило ся бувшого царя і його жінку, які находили ся під сторожкою в Царський Селі, вислати в иншу місцевість. На се призначено місто Тобольськ, куди вони при заховано конченіх средства осторожности будуть перевезені. Іх діти і деякі особи з їх окружені пійшли з ними доволібно“.

Цар буде жити в монастирі.

ПЕТРОГРАД, 19. серпня. — Деякі часописи подують вістку, що цар буде перебувати постійно в Тобольську, де замешкає з родиною в палаці давнішніх губернаторів. Ся палата є старинним будинком без новачосних уладжен, побудована ще у 18. віці. В тій палаті ночував раз цар в 1891 р., повертаючись з гостини з далекого сходу.

Інші знова часописи доносять, що цар позістане в Тобольську лише через тяжкість, а ватак буде пісаний на постійне перебування до Аляндського монастиря, який є віддалений від Тобольська около 20 миль і положений серед сілі.

В Росії заборонено критикувати алянтів.

ПЕТРОГРАД, 19. серпня. — З приводу статті, помешаної в „Новой Жизни“, в якій Максим Горький звинувачує, що палата російського посольства в Берліні є приватною власністю царя.

Палата російського посольства в Берліні є власністю царя.

АМСТЕРДАМ, 19. серпня. — Німецька часопись „Везерштунг“ доносить, що табірні кінти вказують, що палата російського посольства в Берліні є приватною власністю царя.

Вартість сеї палати оцінюють на 10 до 12 мільон марок.

Фінляндський сойм урядувє даліше.

ПЕТРОГРАД, 18. серпня. — Не заважаючи на розпорядження російського провізоричного правительства щодо розвазання фінляндського сойму, бюджетова комісія фінляндського сойму розпочала знова свої засідання.

Гальштєт, фінляндський член сеї комісії, підняв протест, заявляючи, що відбуване засідання противить ся конституції і опустив кімнату засідань, але соціалістичні і аграрні члени позістали і вели далі наради.

Росія уже правдоподібно сильна.

ПЕТРОГРАД, 19. серпня. — Петроградський часопись заявляють, що провізоричне правительство не уступить перед військами, хоч би й найострішнішим заарядженням, щоб амуниці Фінляндію до послуху і недопустити до засідання фінляндського сойму.

(Продовженє на сторці 3-ій).

"СВОБОДА" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday
and Saturday by Ukrainian National Association
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at
the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act
of March 3, 1879.
Subscription:
to United States:
\$2.50 per year
\$1.25 per 6 months
\$1.00 per 4 months
to Jersey City and to
foreign countries:
\$3.25 per year
\$1.75 per 6 months
\$1.50 per 4 months
Single copy 3 cents. Подписное число 3 цента.
За каждую зміну адреси платити сі 5 центів.
Address: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
For non-orders it is not necessary to send money
"SVOBODA".
При відсутності замовлення надіслати грошей
не потрібно.
Число телефону 498 Montgomery.

За всі оголошення поштовими в "Свободі" редакція
не відповідає. — Редакція не заперечує це.

Українці а будущий державний устрій Росії.

Слідчий політичний рух серед українців від початку вибуху революції, треба відмітити, що всі українські партії без винятку стали на один і той самий становище щодо майбутньої форми державного устрою в Росії.

В домагах головних українських партій, як приміром партії народної, соціал-демократичної, соціал-революційної, радикально-демократичної, читавмо на першій місці жадане, щоби Росія перемінилася у федеративну демократичну республіку.

На самі становища позостають всі українські партії й досі. Під тим зглядом нема між Українцями двох ріжних гадок.

Недавно телеграма з Петрограду доносила, що Українська Центральна Рада скликала на день 28. серпня конгрес делегатів всіх народностей, на яким буде обговорено справа перебудови російської держави на принципах федеративної демократичної республіки.

Хоч ухвалили свого конгресу не будуть обов'язковими, то всеж такі користі з такого конгресу буде велика, бо делегати всіх народностей в Росії будуть мати нагоду зібратися в сій справі в голос і порозуміти ся щодо спільної акції при здійсненні ся установчих зборів, які зараз мають остаточно рішити про форму майбутнього державного устрою Росії.

Незвичайно радісним об'явом с об'явила, що якраз Українці ведуть провід у боротьбі за найбільше ліберальну й найбільше демократичну форму правління. Без огляду на те, чи побуде нова держава, чи лише частинка, їм Українцям буде записане як перше між народами, які борються ся за правду демократію світу.

Попише наводимо статтю з київської часописи "Боротьба" (з дня 2. червня 6. р.), органу партії українських соціаліст-революціонерів, яка ясно і приступно пояснює значіння устрою федеративної демократичної республіки.

ЧОМУ МИ ДОМАГАЄМО СЯ ФЕДЕРАТИВНОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕПУБЛІКИ?

Вже другий місяць минає, як революційна сила народного гніву змінила владу царя і його прибічників і над всіма землями російської держави засяла сонце волю. І за весь сей час всі думають про одне, всі готувались ся до одного, до будови нового життя і нового ладу, до перебудови Росії на нових підвалинах. Нарід знищив вікову тюрму і на її руїнах будувє новий будинок свободи, в який усім було б ясно і просто, і тільки всі нєтерпеливо ждуть тої хвилі, коли трудовий люд всіх народів Росії піде своїх представників на великі установчі збори (Учред. Собораніє) і їм усім скаже своє слово про те, який має бути новий державний лад. Той хвилі ждуть усі, і приятелі і вороги працуючого народу, бо вона скаже всім, чия воля і чия правда.

Усі, кому дорожі інтереси трудового ладу, домагають ся демократичної республіки, себто такого державного ладу, де не буде царя, де народ сам управляє, де кожен через своїх представників, вибраних вільними і рівними голосами всіх людей, де була би повна воля і рівність усіх перед законом, і де усе зробило ся для народу і через народ.

Тільки тоді працюючі люди зможуть взяти владу в свої руки і занести такій лад, при яким усі земля, фабрики, заводи і інші багатства будуть належати тим, хто трудиться ся.

Але се ще не все. Парська, деполична Росія була не тільки країною неволі для всякої вільної душі і для трудового народу. Була вона теж, «слєпотною» на весь світ тюрмою народів. В російській державі жили дуже багато всяких народів, як ось Москалі (руські), Українці, Литовці, Лотви, Грузини та інші. Всі вони мають свою ріжну культуру, мову та звичаї. Але в деполичній, дореволуційній Росії тільки один народ, народ московський, міг

вільно розвивати свої природні сили та здібності. Всі інші народи були кайданками скітї. Їм було заборонено управляти своїми справами, вчити ся в школах ріжної мовою, а деяким з них, як ось нам, Українцям, не дозволяли навіть доніти час друкувати українською мовою книжки. Се так робило ся тому, що вся власть державна в Росії була в руках царя, московських (руських) дворян-поміщиків та московських фабрикантів. Сі люди дали тільки про власні щіщени та про багатство своєї країни.

— Московщини (Великоросії), а на всі інші землі — окраїни, дивили ся, як на свої калюї, з яких забирали всі багатства, а в заміну за се їм майже нічого не давали, крім поліції та чужого московського школи. Через се землі центральної Росії (Московщини) все більше і більше багатіли, а інші землі (окраїни) бідніли. Так, наприклад, із усіх податків, які забирав російський уряд із нашої України, навіть половина не вертала ся на Україну, а те, що вертало ся, повергало здебільша на такі установи, які для нашого народу приносили тільки шкоду (поліція, чужа московська школа і талє інше).

Дятого, щоби скріпити свою владу над всіми народами Росії та вжити в них свою думку про вільність своєї нації, російський уряд провадив систему «обрусєння», себто прикладав усі сили, щоби всі народи Росії повернули в руських і через се заборонив їм закладати свої школи, товариства, то що.

Тенер, революційні сили ці заборони і всі так звані «недержавні» народи Росії приступили до будови нового життя в своїх країнах. Всі вони складають з себе вікові кайдани та бажають жити по своїй волі на своїй землі.

Всі вони хочуть такого державного ладу, який забезпечить їм право на свободний розвиток, та дав змогу стати господарями на рідних нивах. Через се всі вони домагають ся перебудови Росії не тільки в демократичну, але ще й у федеративну республіку. Сього домагають ся всі українські політичні партії, між ними і наша, українська партія соціаліст-революціонерів, яка боротьбу за збудову федеративного ладу вважає одним з найголовніших завдань демократії.

Федеративна демократична республіка — се добровільна спілка вільних, демократичних республік, що деякі державні справи передають спільному (центральному) уряду. Сей спільний уряд називають ся федеральним урядом і його владі підлягають тільки ті справи, які добровільно передали йому окремі республіки. У всіх інших справах кожда така республіка с зовсім незалежна.

Такого ладу ми домагаємо ся і для Росії. Ми будемо бороти ся за те, щоби всі краї в Росії, які с населені ріжними народами, одержали повну політичну самоуправність (національно-територіальну автономію) і як вільні, демократичні республіки приступили до загально-російської федерації. Ми хочемо, щоб такими вільними, самоуправними членами російської федерації (спільні) були Україна, Литва, Вілорєс, Естонія, Латвія, Грузія, Вірменія, Великоросія, землі Кавказу і Сибіру, Фінляндія, то що. Кожда така держава повинна мати свою власну державну раду (сойм) і своїх міністрів, свої закони та свій власний державний устрій. Однак багато деяких справ (як ось оборона держави від ворожого нападу, то що) будуть спільні для всіх, бо се буде корисніше для кожної частини зокрема.

Дятого, всім всі разом вийдуть собі спільний, федеральний уряд, який порадкує тім спільними справами. Управління тим спільними справами повинні люди, і се краще було б зробити так, як се робить ся тепер в Америці, де істнує палата громад, до якої призначають своїх депутатів всі народи америкянской федерації відповідно до своєї кількості, та палата держав, до якої б кожда республіка посылала однакове число представників, дятого, щоби перед іншим федерації всі автономні частини мали однакові права. Найваж-

лишим завданням такого федерального уряду було б бути найвищим судом, який погоджував би всі непорозуміння між окремими частинами федерації, та дав би про забезпечення прав національних меншостей по всіх державах федерації. Федеративний державний лад забезпечить і у нас вільне житє всім народам та перемінить велику тюрму народів на царство свободи і рівності. А федеративна та ще й демократична республіка забезпечить права не тільки кожного народу, а ще й право кожоді людини зокрема. Через се ми й стоїмо за федеративну демократичну республіку.

А ПРАВО ВЗЯТИ ТА НЕМА — ДАТИ.

Читаю я ось по газетах про те, як до нас, Українців, ставить ся тимчасове правительство; читаю заяви та промови міністрів і дивую ся.

Дивую ся я, що російські міністри начеб то не на всю однакове право мають.

На дещо у них аж занадто багато права, а на інше то і зовсім нема.

От, наприклад, їдиз по Росії міністр Керєвський та промовляв до людей, і все на Українцїв та Фінляндцїв покрикував: «Геть з руками! Нікому не дозволяю захопити більше, ніж йому належить ся».

А був червє кілька днів міністр Керєвський у Києві та зайшов і до Центральної Української Ради, а там йому ї стали казати, що Українці покино силкомі нічого не забирають ся у російській державі відповіри, а хотіли, аби правительство само їм ті права призначило, які у них московські партії відібрали.

Та тут уже міністр Керєвський нішчє записав: «Нї, я, — каже — ні ніхто інший не має права повернути вам наших прав; хіба може всеросійські установчі збори повернути, та і то, як більшість членів їх на се згодить ся».

Ось то так. Як брали, то не питали про право, а як віддавати, то доходити розмова і до права.

Алеж як не мають права міністри волю Українцїв повернути без дозволу у установчих зборів, то як жеж вони мають право війну вести, ми закляти і від Польщі відказуватися?».

Або щеж такі про сї права. На Московщині селяни по деяких губерніях аж збрїа збрїа не дають. Так і казали: «Докі нам правительство не скаже дешевого краму, доти ми не дамо збрїа».

А міністри зараз до московських фабрикантів: «Давайте скорше сядянку краму!»

Прочитав я про се і думаю собі: чи не прийдесть ся ї українським селянам чо мудрість згодом переняти, та його-ж (правительства) словами йому і сказати: «Не маємо ми права без установчих зборів та без українського союму на хлібну монополію приставати».

Або так, як ї вологодські та пермські селяни: «Докі нам не буде дешевого краму та зяряля та ще ї автономії України, доти ми вам ні хліба ні грошей не дамо».

Та навард, щоби правительство хотіло їхати наших селян на сей шлях.

Ось, доки с час, най правительство швидко виробляє погляд на українську справу та признає права українського народу.

НАКАЗ НАЧАЛЬНИКА КИЇВСЬКОЇ РАДИ.

Приказ головного начальника київського військового округа про українське військо нас не зовсім задовольняє, в нем подало такі поясненя, яких на нашу думку не слід було подавати. Був би на чолі округа який нийший лицє з числа старих керуваль, а не шановний і відомий в українських кругах К. М. Оберучев, іншакі ми трактували його виступ, але в даній разі, не маючи нікого права підозрівати яксь несправити або інші нетерпимі мотиви К. Оберучева, ми все таки підлягаємо небажані для нас коментарі, які у сїм приказі допущено.

Справа стоїть так: Тимчасове Правительство та головний начальник армії нашого фронту дозволили компетувати один український полк та три дивізії на фронті переформувати на українські. Тимчасове Правительство дозволило ї те. Якї мотиви бачи дозволяти, про се нам не оповіщено. Але виходить, що се відомо К. Оберучеву, який каже, що «хоч уське нове формование та зміна в комплектуванні уське формование і навіть вносить деякий розлад та пониженє боевої здатности на фронті, однак, не зважаючи на се, їдучи назустріч бажаню Українців, Тимчасове Правительство в особі своїх представників дало можливість здійснити деякі справи в сїм напрямку». К. М. Оберучев дав коментар до розпоряджень уряду: хоч сї справа небезпечна та шкідлива, але коли Українцям так забавалося... Ми певні, що К. Оберучев все таки помилуєть ся, допущаючи такий винюк: щоби досконали бажаня Українців — сьвідомо пійти на дезорганізацію армії. Навпаки, справа ставила ся так: щоби досити ладу та дружності в армії, українська депутатація та військової зїзд домагає ся націоналізації армії, але поформови, тою пошкодуєть ся, як виявляє ся організація полку та переформованє трох дивізій. Отже нам хотіло ся тепер висловити, як відповідальність за се поясненє лежить тільки на начальникові київського округа, чи може на самим урядом, — і тоді поробити потрібні висновки.

Далі, в загальній формі К. Оберучев каже про всякий безлад і бешкет, які коять закладати під українським прапором.

Натурально, що коли воєнна власть звертає ся до морального авторитету українських інституцій, то вони повинні виставити всіх заходів, аби від українським прапором не виникло ніякої анархії та бешкету.

Але разом з тим треба пам'ятати, що тепер під всякими прапорами коїть ся багато всякого неладу, а тому справу українського війська, або організацію та такую, що на думку українських військових кругів має виступи порядком і дисципліною в армії, не треба ставити поруч з нападками свавільства та розладу, які подекуди трапляються ся. І очевидно українські військові організації не можуть брати на себе відповідальности за сї випадки, а воєнна власть, кінчичи до поміч українським організаціям в таких випадках, не повинна ніяким чином їм звинувачувати загальною формою організації українського війська.

(«Нова Рада», 7. червня.)

РОДИМЦІ ВСТУПАТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ

3 біжучої хвилі.

Православний архієпископ Євдокім Мещерський вже відїхав до Росії. На його місце кандидату канадський єпископ, Александр Немоловський.

Проти Немоловського московські газети, «Русская Земля» і «Русский Голос» і газети канадські почали сильну кампанію. Всі вони не хотіли би бачити його на своїй оці, бо підозрівують його о симпатії до України.

Канадська «Правда» прокусте, аби на місце Євдокіма синод визначив архієпископа Євдокіма волинського або єпископа Антонія харківського, — найбільш чорносотенців.

Колоб же канади спровадили собі бубнового царя і його міністрів, то тоді в Америці опинив би ся весь чорносотенний штаб.

Сказав Максим Горький у петроградській «Новой Жизни»: що дух сепаратизму і непастих недержавних національностей Росії до тимчасового правительства викликає такі саме тимчасові правительства; бо в душі воно не може згодити ся на конфедерацію держав і на децентралізацію власти.

«Руйнуванє державної єдності Росії — говорить Горький — до краю обурює великодержавні душі наших (московських) республіканців російської імперії».

Се сумна проява в життю Нової Росії. А миж то воно так і в дійсності. Централістична зараза московської демократії дійшла до того, що в «Рвн», яка до революції була однокіною газетою, котра стояла по стороні Українців, тепер поспішали си докори на адресу Українців, кажучи, що український рух — се німецька інтрига...

Та мало того. Централістичний пошнїзм московської демократії (коли ї можна би так назвати) перекувся ся і тут, за мене. І тут читавмо в «Руським Голосі» статтю Івана Народного, в котрій він закидає Фінляндії, що ї контролює Німеччина, а Українцї робить неправдивий запис, що вона стоїть під впливом Австрії.

З ким ми тут маємо до діла? З московським демократом, чи з фанатиком? Чи може Іван Народний пошери свою огидну деуніціативу фактами?

І чи такі твердження не є недостаточні на обуренє з української сторони?

Ньюйорське «Русское Слово», подаючи за московським «Руським Словом» вістку, що всеукраїнський зїзд в Києві зборився селянам читати і передчитувати чорносотенного «Кієвлянина», додало від себе замітку, що така заборона нічим не ріжнїсть ся від царських указів.

Видно, побороване чорносотенства на Українцї боліло вразило серце «Руського Слова»... Чи часом «Кієвлянин» не є пошнїзмом ньюйорського «Руського Слова»?

Ньюйорське «Русское Слово» (ч. 1667) твердить, що нема тепер в Росії ні одної стоточі у власті партії, яка відказала би від автономного принципу всіх окраїн і народностей Росії!

А петроградська «Новая Жизнь» (ч. 28), орган Горького, доносить, що

«надеющийся зїзд признає недопустимію державну автономію України».

Кому-ж тут більше вірити? Пасовільському чи Горькому?

Пар в дорозі на Сибір...

Вушнїм самодержець ділої Росії, Николай Романов, находится ся яко являє в дорозі на засланє в Сибір. Сибір, яка була за його панованія одиєю

великою доромою, отырає нині свої рамена, щоби попитати його яко свого «гостя».

Так мильте ся панованє... Авторитаризм, який перед кілкомом місяцями тисячі невинних людей посылали до краю мук і терпіння, нині самі находити ся в дорозі до нього, щоби пробудити ся зі сну і переконачи ся, що се не сон, але дійсність; що їх панованє минуло ся раз за раз...

The American National Red Cross
This Certificate
Ukrainian National Association
is a Patron Member of The American National Red Cross.
The Witness Whereof, the Central Committee has caused
this certificate to be issued
Washington, D.C.
June 1, 1917
C. L. Magge, секретар.
Woodrow Wilson, президент.
(На серпечку підписав ся зятисем під спеченом ось-так підписав: The American National Red Cross — Neutrality, Humanity — Washington, D.C.)

Quintana, James P. F. MILLER

Професор Доктор В. F. MULLIN.
НАСТАВНИК І НАЙВІЩЕ ВІДОМІЙ ЛІКАР-
СПЕЦІАЛІСТ І ПІТСБґРґ, ПА.

має 30-літню практику, має великий досвід через лікування
хворих на Вуглиця. Лікує успішно всі види кохання,
алежачі, туберкулі, перелом, перелом, перелом, перелом,
пелюстки, розривання, нервовість, кашар, кашар, кашар і всі
заболявання і хвороби. Приїждяє до мене, коли хочете бути ліковані
швидко, а не довго лікуватися. Цей коханий має на увазі і лікує
всі інші хвороби. Немає нічого, чого б не лікував. ДАНО.

H. H. LAMBERT, (адреса 40-й) PITSBURGH, PA.

Годная обслуга: 10 ч. ране до 7. веч., в подлѣ вѣх 10. до 2. в подл.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

дівити Бам, де їде добре робота. — Коли потрібуйте агентів до шоппингу Банкету бізнесу. — Коли потрібуйте робітників до праці в бучерні, гросерії, готелі або на фарму. — Коли шукаєте спільників до бізнесу. — Коли шукаєте допоміжників і учнів таїла мистця. — Коли маєте хату або фарму на продаж. — Коли маєте хату або фарму на оренду.

ПОШАННЯ ДО МОГО БРАТА ОЛЕКСИ ІЗЬ... БРАТИ НА РОБОТУ!

Ріжні роботи і служби в мі-
сті і на контрах дасть
русский адвокат І. ПОДРУБО-
вський, який працює в міській

В певній справі пошуку **БАРТА**
ЯРЕМЧУКА з Ладичина, пов. Тернопіль.
Мас перебувати в Салем, Масс., або в
Пілбоді. Прату голоситися на адресу: 96-8
757 South 2nd Street,
Philadelphia, Pa.

133½ Wilkinson St., Syracuse, N. Y.

Попушуку сестру свого мужа **КАТЕРИ-
НУ МАЛЬЧЕВСКУ** з Топікані, пов-

стане \$5.00 нагороди. Голоситися на адресу: 96-98
KATARZYNA MALCHEWSKA,
1713' Duontown St., Nicetown,
AMERICAN SALES CO.,
1926 Huron St., near Robey, Dep. 1

Пешуюку української фамілії в Шикаго або в околиці (близько Шикаго, котра би прийшла мене на „борт“ з двома

поку. Діти дуже добрі і тихі, говорять по-українськи; хотів б їм, щоб навчилися по-українськи, тому хочу змінити місце; вість. Листовні зголошена прошу слави на адвент:

1319 W. 16th St., Chicago, Ill.

**HELEN KRAWTCHYSNIN, 98-100
2306 Wallace St., Philadelphia, Pa.**

ти хор, учити діти і улагоджувати представлення. Головністю на адресу: 97-99
ТННО: МІКІТКА,
 102 Oakland Ave., Jersey City, N. J.

з російського полону.
ІВАН ЧОРНИЙ пошукує свого шва-
гра МИХАЙЛА ГРАБА з села Завалів,
вс. Лизів. Має перебувати в японських
ВІСИЛАСМО ФОТОГРАФІІ ГАРНИХ
ДІВЧАТ. — Адресуйте: 90-10
THE AMOR NOVELTIES CO.

Іх товаришів: ІВАНА ФЕДТІВ І ІВАНА
ФАРІОН з села Писниці, пов. Березани.
Головистий на адресу: г-р. Череповець,
губ. Новгородська, востаннійний, Кам-
еф.

ПРОДАМ ТАНО ФОТОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ, добрий до знімання шккчерів вського роду; величина 8x10 i 5x7, з великими прибодами до фотографування i 30 лийний каталог книжок: українськх, ре- ськських i польськх. Приплатіть 5 центів марками на версальку. — B. Zelak 150 E. 7th St., New York City. 95-10

Dr. Ivan Smi
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІАЛІСТ

ЛИШЕ ДІЛ МОЛОДИХ МУЖЧИН.
Виплемо Нам 5 фотографій гарних жінок
жодних жінки не одержано 20 цит. грішн
200 маркамп. Вдоволені задоволені.
INTERNATIONAL SALES HOUSE.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА:
НА ПРОЛАЗ ФАРМА 50-акров, 11

Dr. JOHN SMITH, Jr.
527 E. 17th Street, New York, N. Y.

Т. 1, а 12 акрин грубого лісу, будинки і дім мешканців нові. Цілий інвентар живий і мертвий (2 коні, 2 корови, 4 безрого, 500 курей, 25 качок; усякі ма-шини господарські, воли, понови, упряж, сочар, а в неділі і сьвята від 18-ої ран-до 2-ої пополудні.

Телефон: Ступочант 4493.

кат. деревин в Перт Амбон, Н. Дж. і в Каргерет, Н. Дж. і в недалекі. — Ціна 85000, з чого 82000 готівки, а решта на готівці сплати. Пийміть **зараз**, **але** при-
їжджайте на адресу: 97-99

c/o American Ukrainian Exchange, THE AMOR NOVELTIES CO.,
520 E. 6th St., New York, N. Y. 313 Avenue A, New York, N. Y.

**МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.
ЗАПЛАТИТЕ ЯК БУДЕТЕ ВИЛІЧЕНІ.**

СЕКРЕТНІ НЕДУГИ мочового про-
ду, переривано і додигане віддає
ночі, як також запалене пасінного
міжра, мічу з успіхом.
ОСВАБЛЕНІ, зустрічі. Не. Не.

...ли шумову силу і перли, якни
природа наділяє кожного музикан-
та, чи нека у Вас вже сили воли; чи ут-
рачились пам'яті і стали нервові. Не-
ли так, то приходьте до мене сейчас.

відхиляючи мочі, безсонність, болю в
печінці і крижах, вистіла мочі — осе-
рде поміч через моє ліжко.
ВІДХОДОВА НИШНЯ, раки, геморой-
ди — лічу без операції.

Я не вірю в ліцензе почтою, тому не пішуть до мене, бо не буду відписувати.
Коли мешканце подорожує Нині Йорну, приїждьте до мого офісу, а я особисто вас огляну-і скажу вам отверто, чи мож вас відігнати, чи ні.

DR. FLIPPEN, NEW YORK, N. Y.

ПІД РОЗВАГУ РОДИЧАМ.

PHILADELPHIA, PA.

сонні години від 9. раню до 8. вечер. В night від 10. раню до 2. noon.
Сіль ся особисто, бо почтов не сієт. Можете говорити по українськы.

